

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних
технологій

Кафедра кримінального права та правосуддя

СИЛАБУС

Права людини в інформаційному суспільстві

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Коломієць Н.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«24» червня 2024 р.

Розробник (-и): Дмитренко Д.О., старший викладач, доктор філософії в галузі права

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя

Протокол від «24» червня 2024 р. № 10

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

Коломієць Н.В.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Тип дисципліни	<i>Вибіркова.</i>
Мова викладання	Англійська.
Рік навчання та семестр	II рік, IV семестр. ОП «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура.)»
Викладач (-і)	Дмитренко Д.О., старший викладач, доктор філософії в галузі права (PhD).
Профайл викладача (-ів)	https://eln.stu.cn.ua/user/profile.php?id=21641
Контакти викладача	dmytrenkodiania@stu.cn.ua

1. Анотація курсу.

Навчальна дисципліна «Права людини в інформаційному суспільстві» належить до переліку вибіркових дисциплін. Основне спрямування дисципліни полягає у забезпеченні систематизованих знань студентів щодо сучасної доктрини міжнародного захисту прав людини у різноманітних сферах діяльності, а також формування у здобувачів вищої освіти навичок щодо тлумачення та застосування прецедентної практики Європейського суду з прав людини. Навчальна дисципліна «Права людини в інформаційному суспільстві» поділена на дві частини.

Перша частина курсу присвячена міжнародним стандартам прав людини в умовах глобалізаційних процесів. Протягом останнього десятиріччя значно розширилися можливості для реалізації цифрових прав та свобод людей, а також конституційних прав громадян на інформацію і свободу інформаційної діяльності. Поява феномену цифрових прав людини пов'язана з виникненням свободи доступу до Інтернету та потреби потенційно активної частини суспільства в інформаційній взаємодії як всередині країни, так і з зовнішнім світом. Однак невпинний технологічний розвиток несе з собою нові виклики для публічної влади у сфері захисту прав людини, зокрема тих, що пов'язані

Друга частина присвячена правовому регулюванню захисту прав людини в умовах збройних конфліктів та міжнародним нормам відповідальності за порушення прав і свобод людини. У період військових дій права людини перебувають під загрозою суттєвого та системного порушення, адже сталий механізм захисту прав людини, здебільшого розрахований на умови мирного часу. Особливості забезпечення окремих прав людини у період збройних конфліктів забезпечуються окремою галуззю міжнародного права – міжнародним гуманітарним правом.

Навчальна дисципліна викладається один семестр. Вивчення курсу завершується складанням підсумкового контролю-екзамену.

2. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни «Права людини в інформаційному суспільстві» полягає у формуванні у студентів понятійного та категоріального апарату з механізму захисту прав людини та основоположних свобод, основних джерел, теоретичних і практичних проблемах сутності та правової природи прав і свобод людини в умовах глобалізаційних процесів. Зазначений освітній компонент забезпечує формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

3. Результати навчання.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти наступних результатів навчання (РН), передбачених навчальною програмою:

- знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН 2);
- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3);
- вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН 15);
- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20).

4. Пререквізити.

Вивчення дисципліни передбачає розуміння юридичної термінології іноземною мовою та успішне опанування навчальної дисципліни «Англійська мова професійного спрямування».

5. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30 годин

Семінарські заняття	30 годин
Самостійна робота	120 годин
Індивідуальне завдання	модульна контрольна робота
Всього кредитів	6

Форма проведення занять: лекційні, семінарські заняття, самостійна робота з використанням системи дистанційного навчання Moodle, навчально-наукової літератури, інтернет-ресурсів.

6. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять
Тема 1. Міжнародне право прав людини як галузь міжнародного права. Права людини: історія розвитку, сутність та класифікація прав людини. Концепція поколінь прав людини і її відображення у міжнародному праві прав людини. Становлення міжнародного права прав людини. Еволюція інституту прав людини. Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням. Загальна декларація прав людини 1948 року. Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини 1950 року. Роль і значення практики Європейського суду з прав людини для правової системи України.   Тема 2. Міжнародно-правові механізми захисту прав та свобод людини. Основні міжнародні договори у галузі прав людини. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Факультативний протокол до Міжнародного пакту про громадянські та політичні права. Європейська система захисту прав людини. Рада Європи. Європейський суд з прав людини (характер діяльності та юрисдикція). Комітет запобігання катуванням Ради Європи. Міжамериканська система захисту прав людини. Американська конвенція прав людини. Повноваження Міжамериканської комісії з прав людини. Міжамериканський Суд з прав людини. Африканська система захисту прав людини. Африканська хартія прав людини і прав народів. Діяльність Африканської комісії з прав людини і народів. Система захисту прав людини арабського регіону. Арабська хартія прав людини. Арабський комітет з прав людини. Захист прав людини в рамках Асоціації держав Південно-Східної Азії.   Тема 3. Організація Об'єднаних Націй в системі міжнародно-правового захисту прав людини. Спеціалізовані установи ООН. Повноваження та функції Генеральної Асамблеї ООН в галузі захисту прав людини. Головні комітети Генеральної Асамблеї ООН: комітет із прав людини, комітет із економічних, соціальних та культурних прав, комітет із ліквідації дискримінації щодо жінок, комітет із прав дитини, комітет проти катувань, комітет із ліквідації расової дискримінації. Загальна характеристика Ради ООН з прав людини. Загальні принципи організації роботи Ради ООН з прав людини. Повноваження спеціальних установ ООН у галузі захисту прав людини. Верховний комісар ООН з прав людини. Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців. Міжнародний кримінальний суд.   Тема 4. Міжнародний захист прав окремих категорій та груп осіб. Захист прав осіб, що належать до національних та мовних меншин. Захист прав корінних народів. Захист прав жінок. Захист прав дітей. Захист прав осіб із інвалідністю. Захист прав мігрантів, що працюють. Захист прав біженців та внутрішньо переміщених осіб. Захист прав ув'язнених осіб. Захист прав пацієнтів. Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації. Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації. Конвенція про попередження злочину геноциду і покарання за нього. Конвенція про ліквідацію усіх форм дискримінації у відношенні до жінок. Конвенція про права дитини. Конвенція про припинення злочину апартеїду і покарання за нього. Конвенція про права інвалідів. Конвенція Міжнародної організації праці про працівників-

мігрантів. Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудящих-мігрантів та членів їх сімей. Конвенція про статус біженців. Європейські пенітенціарні правила. Конвенція про захист прав і гідності людини щодо застосування біології та медицини: Конвенція про права людини та біомедицину. Декларація ООН про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних, мовних меншин. Конвенції Міжнародної організації праці № 107 та 169 про захист корінних народів. Правовий статус національних меншин в Україні.

Тема 5. Цифрові права людини.

Поняття «цифрові права людини». Характеристика і проблеми реалізації цифрових прав людини. Декларація про цифрові права та принципи. Розмежування цифрових та інформаційних прав. Місце інформаційних прав людини та громадянина в системі основних прав. Правові гарантії реалізації інформаційних прав людини. Сутність правового механізму захисту інформаційних прав. Самозахист інформаційних прав. Право на доступ до Інтернету. Право на вираження поглядів онлайн. Право на приватність і захист персональних даних (особистих і біометричних). Право на свободу та особисту безпеку в онлайн-середовищі. Право на мирні зібрання, асоціації та/або використання електронних інструментів демократії. Право на цифрове самовизначення. Право бути забутим. Захист даних з конкретним посиланням в мережі Інтернет. Інтернет як сучасний засіб поширення інформації. Принципи поширення інформації в мережі Інтернет. Обмеження поширення інформації в мережі Інтернет. Захист моралі в мережі Інтернет. Проведення та публікація в мережі Інтернет незалежних розслідувань, які можуть зацікавити громадськість. Обов'язки та відповідальність новинних порталів щодо коментарів, розміщених користувачами в мережі Інтернет. Обов'язки та відповідальність журналістів, які стосуються розміщення публікацій в мережі Інтернет

Тема 6. Цифрові права людини в умовах розвитку штучного інтелекту та глобалізації.

Поняття штучного інтелекту та його правове регулювання. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні. Комітет зі штучного інтелекту. Регламент про штучний інтелект. Рамкова Конвенція зі штучного інтелекту, прав людини демократії та верховенства права. Акт про цифрові послуги (DSA). Цифрова стратегія ЄС. Європейський кодекс електронних комунікацій. Європейська стратегія кібербезпеки.

Тема 7. Право на життя. Міжнародні стандарти у сфері свободи від катувань, жорстокого нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання.

Обсяг та складові права на життя. Момент закінчення життя. Штучне переривання вагітності у контексті права на життя. Евтаназія у контексті права на життя. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо права на життя. Справа Во проти Франції. Справа Претті проти Сполученого Королівства.

Обсяг та складові заборони катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання. Поняття катування. Поняття нелюдського поводження. Поняття такого, що принижує гідність, поводження чи покарання. Поняття мінімального рівні жорстокості. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання. Абсолютний характер гарантій права на заборону катування. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо заборони катування. Справа Сьорінг проти Сполученого Королівства. Законодавство України про право на життя, заборону катувань, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання.

Тема 8. Право на свободу та особисту недоторканість.

Поняття та зміст права на свободу та особисту недоторканість. Можливі випадки і умови

обмеження права на свободу та особисту недоторканість. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо права на свободу та особисту недоторканість. Законність тримання під вартою. Правомірне позбавлення волі. Гарантії для осіб, позбавлених волі. Справа Гарькавий проти України. Справа Остін та інші проти Сполученого Королівства.

Тема 9. Право на свободу віросповідання. Культурні права. Заборона дискримінації.

Поняття свободи віросповідання. Поняття свободи совісті. Обсяг та складові права на свободу думки, совісті та релігії. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо

свободи совісті та релігії. Справа Коккінакіс проти Греції.

Поняття духовних (культурних) прав. Право на освіту. Зміст права на освіту. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо права на освіту.

Обсяг та складові заборони дискримінації. Поняття дискримінації. Прямі дискримінація. Непряма дискримінація. Позитивна дискримінація. Справа Д.Г. та інші проти Чеської республіки. Справа Джеймс проти Ради округу Істлей. Справа Пічкур проти України.

Тема 10. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.

Право на конфіденційність листування, телефонних дзвінків та інших видів комунікації. Право людини контролювати використання його фотографії або зображення. Право на повагу до особистого життя. Право на зберігання та використання інформації. Захист від використання та розкриття особистої інформації державою. Захист від розповсюдження даних, отриманих шляхом спостереження. Взяття та зберігання відбитків пальців та ДНК. Зберігання інших персональних даних у загальнодоступних базах. Обсяг та складові права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції. Захист права на приватне життя осіб, хворих на тяжкі і невиліковні хвороби. Зобов'язання держави щодо права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції. Практика Європейського суду з прав людини щодо права на повагу до приватного й сімейного життя, житла та кореспонденції.

Тема 11. Свобода вираження поглядів. Свобода зібрань та об'єднань.

Розмежування права на свободу вираження поглядів та права на повагу до приватного життя. Обсяг та складові права на свободу вираження поглядів. Зобов'язання держави щодо права на свободу вираження поглядів. Обмеження свободи вираження поглядів. Справа Аксель Шпрінгер АГ проти Німеччини. Свобода вираження поглядів і законні цілі національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, запобігання заворушенням або злочинам. Захист права на свободу вираження поглядів у сфері політики. Ступінь допустимої політичної критики. Заборона розповсюдження інформації, яка стосується расової або будь-якої форми дискримінації.

Поняття мирного зібрання. Види мирних зібрань. Підстави обмеження права мирних зібрань. Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо свободи мирних зібрань. Свобода асоціацій. Поняття асоціації. Підстави обмеження свободи асоціацій. Право на вільні вибори. Справа Веніамін Тимошенко проти України.

Тема 12. Право на справедливий суд та на ефективний засіб правового захисту.

Поняття права на справедливий суд. Зобов'язання держави щодо права на справедливий суд. Критерії Енгеля. Справа Олександр Волков проти України. Справа Бурмич та інші проти України.

Тема 13. Правомірне обмеження прав і свобод людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини.

Правомірні засади обмеження прав і свобод людини. Критерії можливості обмеження прав і свобод людини. Підстави та порядок обмеження прав і свобод людини. Обмеження прав людини з метою забезпечення національної безпеки, громадського порядку, здоров'я населення, екологічного благополуччя та громадської моралі. Механізм обмеження прав людини в умовах воєнного стану. Правовий режим воєнного стану. Порядок уведення та скасування воєнного стану. Гарантії прав і свобод людини в умовах воєнного стану. Відповідальність за порушення прав людини в умовах воєнного стану. Обмеження свободи слова, таємниці приватного життя, свободи пересування та виборчих прав.

Тема 14. Співвідношення міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини.

Співвідношення міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини. Поняття та предмет регулювання Міжнародного гуманітарного права як галузі міжнародного права. Джерела міжнародного гуманітарного права. Женевське та гаазьке право. Основні принципи Міжнародного гуманітарного права. Види зброї. Конвенційна та неконвенційна зброя. Правила поведінки з військовополоненими. Захист цивільного населення в умовах збройних конфліктів. Поняття збройного конфлікту. Міжнародний і неміжнародний збройні конфлікти: їх особливості та типологія. Сторони й

ознаки міжнародного збройного конфлікту. Ознаки, сторони і правовий режим неміжнародного збройного конфлікту. Категорії учасників/неучасників збройних конфліктів. Статус комбатантів та інших учасників/неучасників збройного конфлікту у міжнародному гуманітарному праві. Міжнародна відповідальність за порушення міжнародного гуманітарного права. Режим військового полону. Засоби та методи ведення війни. Поняття, особливості та види нейтралітету під час війни. Режим воєнної окупації та його особливості.

Тема 15. Захист екологічних прав людини.

Право на чисте і здорове довкілля. Позитивні зобов'язання держав щодо права на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Доступ до інформації про екологічні ризики. Справа Лопес Остра проти Іспанії. Справа Гуерра та інші проти Італії. Справа Хаттон та інші проти Сполученого Королівства. Справа Дубецька та інші проти України. Справа Гримковська проти України. Справа Дземюк проти України.

Тематика семінарських занять

1. Міжнародне право прав людини як галузь міжнародного права.
2. Міжнародно-правові механізми захисту прав та свобод людини.
3. Організація Об'єднаних Націй в системі міжнародно-правового захисту прав людини.
4. Міжнародний захист прав окремих категорій та груп осіб.
5. Цифрові права людини.
6. Цифрові права людини в умовах розвитку штучного інтелекту та глобалізації.
7. Право на життя. Міжнародні стандарти у сфері свободи від катувань, жорстокого нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання.
8. Право на свободу та особисту недоторканість.
9. Право на свободу віросповідання. Культурні права. Заборона дискримінації.
10. Право на повагу до приватного і сімейного життя, житла та кореспонденції.
11. Свобода вираження поглядів. Свобода зібрань та об'єднань.
12. Право на справедливий суд та на ефективний засіб правового захисту.
13. Правомірне обмеження прав і свобод людини та відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини.
14. Співвідношення міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини.
15. Захист екологічних прав людини.

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих тем: Поняття «інформаційне суспільство»; Основні ідеї концепції та теорії інформаційного суспільства; Історія появи концепції інформаційного суспільства; Основні положення Окінавської хартії глобального інформаційного суспільства; Роль держави в розвитку інформаційного суспільства; Поняття і класифікація інформації. Юридичні особливості та властивості інформації; Основні види інформації з обмеженим доступом та їх правовий режим; Види інформації з обмеженим доступом; Поняття «інформаційні права»; Поняття «права людини в інформаційному суспільстві»; Поняття «інформаційні відносини». Поняття «права людини в інформаційній сфері»; Право на власність; Позитивні та негативні зобов'язання держави щодо права власності; Роль і значення (Європейської) Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини 1950 року; Роль і значення практики Європейського суду з прав людини для правової системи України; Міжнародно-правові стандарти і конституційне законодавство України про правовий статус індивіда; Міжнародні зобов'язання України у сфері захисту прав людини та міжнародні механізми контролю за їх виконанням; Види серйозних порушень міжнародного гуманітарного права; Класифікація загроз інформаційній безпеці; Класифікація джерел загроз інформаційній безпеці.

7. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»».

	З дисципліни здобувач може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені. Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій та опитувань студентів на семінарських заняттях. Бали, які набрані здобувачем за результатами активності на семінарах та за контрольну роботу, складають оцінку поточного контролю. Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти має досягти відповідні результати навчання (РН), що передбачені освітньою програмою. Кожен результат навчання оцінюватися окремо: - знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН 2) – оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять; - проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3) – оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять; - вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН 15) – оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять; - виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки (РН 20) – оцінюється шляхом фронтального та індивідуального опитування під час семінарських занять. Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до екзаменаційної оцінки. Оцінювання успішності здобувача вищої освіти під час семестрового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS і вносяться в відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ». Складання екзамену є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для студентів, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо студент виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати екзамен. Повторне складання екзамену з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.
Вимоги до РГР, КР, КП Тощо	- «відмінно» (А) – якщо виявлено: всебічні, систематизовані, глибокі знання матеріалу; грамотне та логічне викладення інформації; самостійність роботи; наявність не більше 1-2 незначних помилок (через неуважність, обмовки); використання судової практики, наявність висновків у вигляді запропонованих змін до законодавства України; - «добре» (В) – якщо виявлено: повні знання матеріалу; успішне виконання завдань; логічна послідовність;

	зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 2-3 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді; правильність виконання практичної частини; наявність висновків; - «добре» (C) – якщо виявлено: достатні знання матеріалу; успішне виконання завдань; певна логічна послідовність; зрозумілість викладеного матеріалу; наявність не більше 3-4 незначних помилок; можлива деяка неповнота відповіді, але без суттєвих помилок; - «задовільно» (D) – якщо виявлено: не досить повні знання основного матеріалу; наявність не більше 1-2 суттєвих помилок; неповна відповідь; наявність висновків; - «задовільно» (E) – якщо виявлено: не досить повні знання основного матеріалу, наявність не більше 2-3 суттєвих помилок, неповна відповідь, незв'язна її побудова; наявність висновків, що не відтворюють завдання дослідження; - «незадовільно» (FX) – якщо виявлено: відсутність знання або нерозуміння більшої або найбільш суттєвої частини матеріалу; суттєві помилки, які не виправлені; нелогічне викладання матеріалу; недосяжність мети; відсутність висновків.
Практичні (лабораторні) заняття	Робота на семінарському занятті оцінюється у балах (5 балів за одне заняття) за наступними критеріями: 5 балів – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання. 4 бала – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні. 3 бала – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні. 1-2 балів – здобувач за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; студент із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань. 0 балів – здобувач не готовий до семінарського заняття. Порядок оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання самостійної роботи здобувачів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та

	обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Максимально можливий бал (1бал за тему) за конкретним завданням ставиться за умови відповідності виду самостійної роботи всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. Перелік завдань для самостійної роботи здобувачів зазначений в методичних рекомендаціях. Порядок оцінювання тестових завдань: - 5 балів – точні відповіді на понад 90-100%тестових питань; - 4 бали – точні відповіді на 70%-89% тестових питань; - 3 бали – точні відповіді від 50% до 69 % тестових питань; - 1-2 бали – здобувач дав відповідь на меншу кількість, ніж 50% питань і показав незадовільний рівень знань з теми; - 0 балів – здобувач не виконав тестові завдання. Написання контрольної роботи оцінюється за критеріями: відповідна форма, грамотність, логічно-послідовне викладення матеріалу, охайність, науковість, достатня кількість дослідженої літератури, достатній обсяг та пропорційність структурних частин роботи. За наявності всіх компонентів робота отримує 5 балів; обмежена кількість використаної літератури, наявність орфографічних помилок, питання розкриті частково – 4 бали; за неохайне оформлення, недостатньо повне відображення теоретичної частини, суттєві помилки – 3 бали; за неохайне оформлення, не відображення теоретичної частини – 1-2 бали; робота невиконана – 0 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані практичні роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно» – Е, 60 балів), то він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому в розділі 6 «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», затвердженого вченою радою НУ «Чернігівська політехніка».

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

	Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
1	Робота на семінарському занятті	0...50
2	Самостійне опрацювання теми	0...5
3	Оцінка за контрольну роботу	0...5

Усього поточний і проміжний модульний контроль	0...60
Семестровий контроль (Екзамен)	0...40
Разом	0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка», Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка».

Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність під час проведення практичних та лекційних занять. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у відповідності до затвердженого розкладу або ж особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика дедлайнів

Пропущені теми семінарських занять не відпрацьовуються.

Виключенням може бути наявність поважних причин несвоєчасної здачі зазначених робіт (хвороба, участь в зазначений час в інших видах навчальної, наукової чи організаційної роботи, офіційна робота за фахом тощо).

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 10 балів, у залежності від вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проєктах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу (принципи описані у Кодексі академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка»). Списування під час проміжного та підсумкового контролів,

виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до Положення визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка», Порядку визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

9. Рекомендована література.

1. Mart Sush, Human Rights, Digital Society and the Law: A Research Companion. Routledge, 2021. 412 p.
2. Moeckli, D., Shah, S., Sivakumaran, S., & Harris, D. (Eds.), International Human Rights Law. Oxford: Oxford University Press, 2022. 784 p.
3. Philip Alston, International Human Rights (New York, NYU Law, 2024), 1209 p.
4. Riccardo Pisillo Mazzeschi, International Human Rights Law: Theory and Practice. Springer Nature Switzerland AG and G. Giappichelli Editore, 2021. 544 p.
5. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник/ Опольська Н.М., Бабой А.М., Бабой В.С. - Вінниця: Твори. 2021. – 408 с.
6. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. – 5-те вид., перероб. і допов. – Харків : Право, 2023. – 474 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Європейського Суду з Прав Людини - <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
3. Офіційний сайт Ради Європи - <https://www.coe.int/en/web/portal>
4. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй - <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>
5. Посилання на сторінку дисципліни в системі дистанційного навчання MOODLE - <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=5914>